

Gull- og silfurstimplar

- Nokkrir íslenskir silfurstimplar.
- Ágrip af stimplasögu Evrópu.
- Nafnastimplar íslenskra gull-og silfursmiða:

Nokkrir helstu silfurstimplar 20. aldar á Íslandi

Algengasti silfurstimpill hér á landi er samsetning upphafsstafa Guðlaugs A. Magnússonar (GAM) undir rísandi sól. Neðst í stimplinum er hlutfallstala sterling silfurs 925. Hann mun hafa verið tekinn í notkun árið 1946. Fram að því var stimpillinn, frá 1924, upphafsstafir Guðlaugs **GAM** auk hreinleikastimpils. Á árunum 1950 til 1962 voru allir munir frá Guðlaugi stimplaðir með ártalsstimpli.

Annar algengur stimpill er **GB** fyrir Guðjón Bernharðsson sem rak fyrst á Akureyri og síðar í Reykjavík silfursmiðju sem var mjög vel tækjum búin. Árið 1960 seldi Guðjón verksmiðju sína og sameinaðist hún þá Ernu hf. Fjölskylda Guðjóns rak með miklum myndarbrag Silfurbúðina í Kringlunni í Reykjavík sem var stærsta verslun sinnar tegundar hér á landi.

Stimpillinn **SS** táknar "Silfursmiðjan" sem nokkrir þekktir úra- og gullsmiðir ráku í Reykjavík. Kornelíus Jónsson úrsmiður var einn þeirra og framleiðir enn nokkur þeirra borðbúnaðarmynstra sem framleidd voru í gömlu silfursmiðjunni

Stimpillinn **JÓN** er frá "Jóni Sigmundssyni" sem er ein elsta ef ekki sú elsta skartgripaverslun á Íslandi. Þar var framleiddur borðbúnaður fyrir allmörgum árum síðan. Í dag rekur Símon Ragnarsson gullsmiður ásamt fjölskyldu sinni fyrirtækið af myndarskap við Laugaveg og útibú í Spönginni Grafarvogi.

Rétt er að minnast á stimpla sem Erna hf hefur notað eftir 1990 þ.e. stimpillinn **ERNA** og kringlóttur stimpill með arnar-(ernu-) haus og Erna í stílfærðu lettri undir og þar fyrir neðan 925s. Í stimplinum eru einnig tvær víkingarúnir, Wunjo og Gebo sem tákna gleði og gjöf. Þessi stimpill var upphaflega önnur hlið víkingapenings sem gullsmiðir Ernu hönnuðu fyrir fyrstu víkingahátíðina sem haldin var í Hafnarfirði.

[Upp](#)
[Til baka](#)

Ágrip af stimplasögu Evrópu

Hinrik II Englandskonungur setti á stofn gildi gullsmiða árið 1180 sem notaði höfuð hlébarða sem silfurstimpil. Í valdatíð Eðvarðs I (1272-1307) varð hlébarðahöfuðið að tákni fyrir sterling silfur (925/1000). 1336 setti gildi gullsmiða nýjar reglur sem kváðu á um þrennskonar stimpla: 1. hlébarðahöfuð, 2. stimpil framleiðanda og 3. ártalsstimpil þar sem ártal var táknað með bókstaf (20 stafir frá A til U að undanskildu J). Ný stafagerð tók við að loknu hverju 20 ára tímabili.

Í meginatriðum hefur þessi regla haldist til dagsins í dag. Silfur sem framleitt er í dag hefur sem fyrr 1. hlébarðahöfuð, 2. framleiðandastimpil, 3. ártalsstimpil og að auki borgarstimpil. London= ljónshöfuð, Birmingham= akkeri, Edinborg= turnar Edinborgarkastala og Sheffield= kóróna.

London

Birmingham

Sheffield

Edinborg

Philip III Frakkakonungur setti 1275 stimplalög þar sem kveðið var á um borgarstimpil

og framleiðandastimpil. 1579 gerði Hinrik III tilraun til þess að bæta við tollstimpili en gullsmiðir Parísarborgar, einsog Frökkum einum er lagið, hrundu þessum áformum konungs. Frá 1797 eru hreinleikastimpill (poicon de titre) og tollstimpill (poicon de garantie) auk sérstakra stimpla s.s. stimpils fyrir gamla silfurmunni sem selja á og stimpils fyrir muni sem bætt hefur verið við.

Fyrstu heimildir um þýska stimpla eru frá 1289. 1548 eru sett stimplalög sem ná til alls Þýskalands þar sem stimplarnir eru þrír, 1. framleiðandi, 2. hreinleiki í þúsundustu hlutum og 3. stimpill sem framleiðandi sjálfur sló ef um 800/1000 eða hærri blöndu var að ræða (hálfmáni og kóróna).

Algengar gullblöndur:

8K =333 (.3333)

9K =375 (.3750)

10K=416(.4167)

14K=585(.5833)

18K=750(.7500)

22K=916(.9167)

(feitletruðu tölurnar eru einnig algengir stimplar)

Algengar silfurblöndur:

800/1000 silfurs

830/1000 silfurs

835/1000 silfurs

900/1000 silfurs

925/1000 - (Sterling)

958/1000 - (Britannia)

[Upp](#)

[Til baka](#)

Nafnastimplar íslenskra gull-og silfursmiða:

(hér getur þú fundið gullsmiðinn sem smíðaði skartgrip eða nytjahlut sem þú átt með því að bera saman nafnstimpil á gripnum við þessa skrá)

Aðalbjörn Pétursson	A.P. (G&A)	(1902-1955)
Alexandra Verena Thorn	AT	1975
Alfred Wolfgang Gunnarsson	AWG	1953
Andrea Hjálmsdóttir	ASH Andrea	1970

Andrés Bjarnason	A.B.	1921
Anna Jónína Jónsdóttir		1909
Anna María Sveinbjörnsdóttir	AM ANNA MARÍA	1961
Arngrímur Arngrímsson		(1769-1859)
Arnór Arnórsson	AA	(1808-1866)
Ámundi Jónsson		(1738-1805)
Árni Björn Björnsson	Á.B.B.	1896
Árni Björnsson		(1819-1883)
Árni Helgason	AH	(1779-1851)
Árni Höskuldsson	Á.H.	1934
Árni Jónsson		(1842-?)
Árni Ólafur Árnason	ÁÁ	(1866-?)
Ása Gunnlaugsdóttir	ASTA ÁSA	1968
Ásbjörn Jacobsen (DK)*	AI AJACOBSEN	(1813-1879)
Ásdís Sveinsdóttir Thoroddsen	Á.S.T.	1920
Ásdís Þ. Hafsteinsdóttir	Á.Þ.H. Ásdís	1962
Ásgeir Reynisson	AR	1960
Ásgrímur Albertsson	ÁA	1914
Ásmundur Jónsson	Á.J.	(1925-1964)
Ástþór Helgason	ÁST ÁSTÞÓR	1975
Baldvin Björnsson	BB	(1879-1945)
Baldvin Snæland	B.S.	1969
Benedikt Ásgrímsson		(1845-1921)
Benedikt Guðmundsson	BG	1923
Berglaug Selma Sigmarsdóttir	B.S.S.	1959
Birgir Þ. Kjartansson	B.Þ.K.	1947
Birna Í. Sandholt	B.Í.S. Birna	1972
Bjarni Benidikt Óskarsson	B.B.Ó.	(1920-1990)
Bjarni Bjarnason		(1821-1900)
Bjarni Einarsson	B.E.	(1892-1943)
Bjarni Hallmundsson	B.H.	(1925-1967)
Bjarni Þ. Bjarnason	B.Þ.B. Þ.G.B.B.	1924
Bjarni Þórðarson		1837
Björgvin B. Svavarsson	B.B.S.	1944

Björn (B) Björnsson	B.B.	(1886-1939)
Björn Árnason	BJÖRN B.ARNA BA	(1846-1930)
Björn Guðmundsson		(1850-1932)
Björn Gunnlaugsson		(1847-1925)
Björn Halldórsson	BH	1920
Björn Jakobsson		1870
Björn Jónsson		(1784-1842)
Björn Magnússon	BM	(1809-1866)
Björn Ólafsson		(1854-1917)
Björn Pálsson	B.P.	(1854-1946)
Björn Símonarson	B.S. BJ ÖRN	(1853-1914)
Dalhoff Halldórsson	DH	(1841-1931)
Daníel Halldórsson		(1841-1931)
Daníel Hjaltason	DH	(1809-1877)
Davíð Jóhannesson	D.J.	1950
Dóra G. Jónsdóttir	D.J. DÓRA	1930
Dýrfinna Torfadóttir	D.T.	1955
Dýrleif Anna Guðjónsdóttir	DILLA	1964
Ebenezer Guðmundsson	EbG	(1844-1920)
Eggert Guðmundsson	EG	(1791-1841)
Eggert Kristinsson	E.K.	1953
Eggert Magnússon		(1866-1953)
Egill Sigurjónsson		(1867-1924)
Einar Ásmundsson	E.Á.	(1828-1893)
Einar Eiríksson		(1847-1930)
Einar Garðar Þórhallsson	EÞ EGP	1946
Einar Gíslason	EG	(1842-1906)
Einar Guðmundur Ólafsson	E.G.Ó.	(1887-1918)
Einar H. Esrason	EE	1943
Einar Oddur Kristjánsson	E.O.K.	(1891-1947)
Einar Skúlason	E.S.	(1834-1917)
Einar Stefánsson	E.STEFÁNSSON	(1852-?)
Einar Torlacius	ET	1952
Einar Garðar Þórhallsson	EÞ EGP	1946

Elías Halldórsson		(1886-1964)
Elín Guðbjartsdóttir	E.G.	1959
Erlendur Magnússon	E.M.	(1849-1909)
Erling Jóhannesson	E.J.	1963
Eyjólfur Kúld	E.KÚLD	1945
Eyjólfur Oddsson	E.ODDSSON	(1848-1882)
Eyjólfur Randver Árnason	E.R.Á.	(1910-1987)
Eyjólfur Þorkelsson		(1849-1923)
Finnur Jónsson	F.J.	1892
Flosi Jónsson	F.J. Skart	1954
Friðfinnur Þorláksson	F.Th.	(1821-1878)
Geirfinna G. Óladóttir	GÓL	1958
Georg E. Hannah	EH	1969
Gísli Árnason		(1862-1940)
Gísli Lárusson		(1865-1935)
Gróa Theódóra Dalhoffsdóttir		(1889-1950)
Guðbjartur Þorleifsson	GÞ	1931
Guðbjörg Kr. Ingvarsdóttir	GUGGA GKI	1969
Guðbjörg Betsy Petersen	GBP BETSY	1951
Guðbrandur Jónsson (DK)		(1719-1777)
Guðbrandur Jezorski		1943
Guðjón Rósinkrans Bernharðsson	GB (G&A)	(1901- 1978)
Guðlaugur A. Magnússon	GAM og (sjá ísl.stimpla)	(1902-1952)
Guðmundur Eiríksson	G.E.	(1904-1977)
Guðmundur Gíslason	G.G.	(1900-1935)
Guðmundur Helgi Guðnason	GHG	(1884-1953)
Guðmundur J. Andrésson	G.A. GJA	(1895-1968)
Guðmundur Ólafsson		(1798-1872)
Guðmundur Sigmundsson	GS	(1787-1863)
Guðmundur Stefánsson	GS	(1824-1879)
Guðmundur Tómasson	G.Th	(1773-1839)
Guðmundur Víborg Jónatansson	G.VÍB.	(1858-1936)
Guðmundur Þorsteinsson	G.Þ.	(1897-1989)
Guðmundur Þorsteinsson	GÞ	(1879-1989)

Guðni Símonarson	G.S.	(1855-1931)
Guðni Þórðarson	G.Þ.	1914
Guðrún Arinbjarnar	GRA	1964
Guðrún Bjarnadóttir	G.Bj.	1960
Guðrún Guðnadóttir	G.G.	1953
Gunnar Bernhard	G.B.G.	1930
Gunnar Hjaltason	G.H.	1920
Gunnar Malmberg	G.MALM	(1938-1998)
Gunnar Petersen	G.P.	(1929-1980)
Gunnar Sigurðsson	G.S.	(1897-1954)
Gunnlaugur Elías Halldórsson		(1886-1964)
Gylfi Kristjánsson		1948
Halla Bogadóttir	H.Boga.	1956
Halldór Arnórsson		(1887-1956)
Halldór Kláus Brynjólfsson	H HC	(1769-1843)
Halldór Kristinsson	H.K.	1931
Halldór Magnús Benjamínsson		(1853-?)
Halldór Sigurðsson	HS	(1877-1966)
Halldór Sigurðsson	H.S.	1925
Halldór Þórðarson		(1801-1868)
Hallgrímur Kristjánsson	H Ch H.K	(1818-1884)
Hannes Guðmundsson		(1841-1871)
Hans Kristján Einarsson	HKE HANS	1968
Hansína Jensdóttir	H.J. HANNA	1954
Haraldur Jón Kornelíusson	H.J.K.	1950
Harpa Kristjánsdóttir	HARPA	1960
Haukur Björnsson	H.B.	1950
Haukur Guðjónsson	H.G.	1921
Haukur Valdimarsson	HAUKUR HV	1965
Hákon Arnar Jónsson	H.J.	1932
Hákon Oddsson	HO	(1824-1904)
Helga Baldursdóttir	HELGA	1958
Helga Jónsdóttir	He.j.	1951
Helga Ósk Einarsdóttir	HÓE Ósk	1972

Helgi Árnason		(1908-1988)
Helgi Jóhannes Sigurgeirsson	H.J.S.	(1863-1947)
Helgi Þórðarson	H	(1761-1828)
Hilmar Einarsson	H.E.	1957
Hjálmar Jón Torfason	H.T.	1924
Hjördís Gissurardóttir	H.DÍS.	1950
Hreinn M. Jóhannsson	H.M.J.	1931
Höskuldur Árnason	H.Á.	(1898-1977)
Indriði Þorsteinsson	Th	(1814-1879)
Inga Björk Harðardóttir	IBH	1964
Ingi Kristmanns	I.K.	1951
Ingibjörg Einarsdóttir	(?)	
Ingimar Örn Davíðsson	I.D.	(1948-1973)
Ívar Þ. Björnsson	ÍB ÍBÞ Ívar	1951
Jafet Einarsson	IE IIE	(1805-1872)
Jakob Snorrason		(1755-1839)
Jens Guðjónsson	Jens	1920
Jóhann Arngrímsson	(JA)	(1828-1907)
Jóhannes Bárðarson		1952
Jóhannes Jóhannesson	J.J.	(1921-1998)
Jóhannes Leifsson	JL	1920
Jóhannes Óli Guðmundsson	J	1900
Jón Andrússon	IA	(1790-1866)
Jón Arngrímsson (DK)*	ARNGRIMSEN	(1814-1878)
Jón Bernharðsson	JB	(1822-1877)
Jón Björn Eyjólfsson	J.B.E.	(1875-1954)
Jón Björnsson	J.Bj.	(1918-1981)
Jón Dalmannsson	J.D.	(1898-1970)
Jón Eyjólfsson	JE	(1820-1879)
Jón Gíslason Steinhólm		(1854-1938)
Jón Guðmundsson	JÓN GUÐMS	(1870-1944)
Jón H. Bjarnason	J.H.B.	1949
Jón Holgeir Hólm	Holm CANDAR JHEH	1940
Jón Jarl Þorgrímsson	Jarl	1962

Jón Jónsson		(1814-1907)
Jón Jónsson (DK)*	JJ JJS IIS	(1750-1805)
Jón Leví Jónsson		(1844-1931)
Jón Robb	IR	(1814-1854)
Jón Sigfússon	I/J SIGFUS JSIGFUSS	(1815-1882)
Jón Sigmundsson	JÓN	(1875-1942)
Jón Sigurðsson		(1746-1819)
Jón Sigurðsson	JS	(1830-?)
Jón Sigurjónsson	JS	1948
Jón Snorri Sigurðsson	JS.S SNORRI	1950
Jón Tryggvi Þórsson	J.T.Þ. Jón	1963
Jónas Ragnar Sigurðsson	R.S. RAGNAR	1928
Jónatan Jónsson	J.J.	(1884-1952)
Júlíana Karlsdóttir	JK Júlí	1960
Karl Björnsson	KARL	(1908-1980)
Katrín Didriksen	K.D.	1954
Kjartan Ásmundsson	K.Á.	(1903-1977)
Konráð Friðgeir Jóhannsson	K.J.	(1895-1981)
Kristinn Sigurðsson	K.S.	1950
Kristín Petra Guðmundsdóttir	KPG	1967
Kristján Benediktsson	KB	(1886-1966)
Kristmundur Benjamín Þorleifsson	KÞ	(1895-1950)
Kristófer Pétursson	KP	(1887-1977)
Lára Magnúsdóttir	L.M. LÁRA	1951
Leifur Jónsson	L.J.	1952
Leifur Kaldal	L.K.	(1898-1992)
Lúðvík Ólafsson		1937
Magnús Bjarnason	MB	(1822-1879)
Magnús Björnsson	MB	(1710-1789)
Magnús Einarsson	ME	(1822-1909)
Magnús Erlendsson	M.E.	(1885-1932)
Magnús Eyjólfsson	M	(1828-1899)
Magnús Hannesson		(1869-1904)
Magnús Jónsson	MJ M.IONSSON	(1850-1905)

Magnús Júlíus Dalhoffsson	MD	(1877-1939)
Magnús Pétursson Hjaltested	M.P.H.	(1836-1871)
Magnús Steinþórsson	M.S.	1949
Marteinn Jónsson	M.Jónsson	(1832-1920)
Oddur Oddsson	O.O.	(1867-1938)
Ófeigur Björnsson	ÓF.BJ. ÓF.B. Ófeigur	1948
Ólafur G. Jósefsson	Ó.G.J.	1950
Ólafur Jóhannsson	OJ	(1868-1954)
Ólafur Sveinsson	OS	(1849-1915)
Óli J. Daníelsson	Ó.J.D.	1960
Óskar Kjartansson	Ó.K.	(1949-1988)
Óskar Pétursson	Ó.B.P.	1909
Paul Oddgeirsson	PO	(1932-2003)
Páll Eyjólfsson	PE	(1822-1894)
Páll Loftsson	PL	(1743-1828)
Páll S. Ragnarsson	P.R. PÁLL	1949
Páll Þorkelsson	P.Þ. PÁLL ÞORK	(1850-1936)
Pálmi Dagur Jónsson	PDJ	1939
Pétur Arnbjörn Guðmundsson	PA	(1836-1894)
Pétur Breiðfjörð	P.B.F. S.P.	1930
Pétur Tryggvi Hjálmarsson	PTH	1956
Ragna Pétursdóttir	R.P.	(1897-1977)
Ragnar Símonarson		1973
Ragnhildur Sif Reynisdóttir	Sif	1969
Reynir Guðlaugsson	RG ERNA GAM	(1930-2001)
Rögnvaldur Sigmundsson	RS	(1810-1871)
Sif Ægisdóttir	FIS	1965
Sigmar Ó. Maríusson	S.Ó.M.	1935
Sigmundur Lýðsson		(1880-1960)
Sigríður Anna Sigurðardóttir	SAS S&T	1967
Sigríður Ásgeirsdóttir	SA	(1903-1981)
Sigtryggur Jón Helgason	SJH	(1912-1986)
Sigurbjörn Kristinsson		1927
Sigurður Bjarnason		1912

Sigurður Böðvarsson	SB	(1813-1866)
Sigurður G. Bjarnason	S.B.	1930
Sigurður G. Steinþórsson	S.ST. G.S.	1947
Sigurður Guðmundsson	SG	(1844-1923)
Sigurður Hrafn Þórólfsson	S.Þ.	1939
Sigurður Ingi Bjarnason	SIB INGI	1970
Sigurður Jósefsson Hjaltalín	SJH	(1822-1898)
Sigurður Oddsson	SOS	(1724-1810)
Sigurður Vigfússon	SV SIGURÐR V	(1828-1892)
Sigurður Þorsteinsson (DK)*	STS	(1714-1799)
Símon Sigurðsson Bech	SSSB	(1716-1785)
Símon Sverrir Ragnarsson	S.R. JÓN	1944
Skarphéðinn Einarsson		(1874-1944)
Skúli Einarsson	SE	(1806-1846)
Sólveig B. Jóhannesdóttir	SÓL SBJ	1968
Stefán B. Stefánsson	S.B.S. STEFÁN	1955
Stefán Eggertsson	St	(1803-1887)
Stefán Gunnarsson	S	(1816-1894)
Stefán Stefánsson (DK)		(1829-?)
Steindór Marteinsson	S.M.	1923
Steingrímur J. Benediktsson	SJB	1949
Steingrímur Jónatansson	S.J.	(1908-1977)
Steingrímur Jónsson		(1829-1923)
Steinþór Sæmundsson	ST.S.	(1922-1984)
Sumarliði Sumarliðason	SS SSS S.SUMARLIÐA	(1833-1926)
Sveinn Guðnason	S.G.	1952
Sveinn Níelsson		(1801-1881)
Sveinn O. Sigurðsson	SOS	1971
Sveinn Theódór Dalhoffsson		(1870-1900)
Sveinn Þorvaldsson	S Th	(1787-1834)
Sverrir Halldórsson	S.H.	(1913-1957)
Teitur Jónsson	(TJ)	(1840-1905)
Teodór Jónsson	ThJ	(1848-1883)
Torfhildur I. J. Dalhoffsdóttir		(1895-1961)

Torfi Rafn Hjálmarsson	TRH TR	1962
Tómas Óskar Malmberg	T.MALM	1966
Tómas Tómasson	T	(1748-1805)
Trausti Pétursson	T.P.	1937
Ulrich Falkner	U.F.	1937
Valur Fannar	V.F.	(1927-2000)
Viðar Ólafsson	V.Ó.	1945
Vigfús Ingvarsson	VI	1943
Vigfús Stefánsson Frydensdal	WF	(1813-1842)
Vigfús Thorarensen	V Th	(1821-1861)
Þorbergur Halldórsson	Þ.H.	1962
Þorbjörn Ólafsson	ÞO	(1750-1827)
Þorgrímur Árni Jónsson	Þ.Á.J.	(1902-1991)
Þorgrímur Jónsson	Þ.J.	1931
Þorgrímur Tómasson	T Th	(1782-1849)
Þorleifur Óskar Gíslason	Ó.G.	(1902-1980)
Þorsteinn Finnbjörnsson	Þ.F.	1895
Þorsteinn Þorleifsson		(1824-1882)
Þórarinn Ágúst Þorsteinsson		(1859-1945)
Þórarinn Gunnarsson	Þ.G. ÞGBB	(1928-)
Þórður Pálsson	Þ.P.	(1819-1905)
Þórður Stefánsson Thorarensen	ÞTh (K&Þ/Þ&K)	(1859-1944)
<i>*Smiðir af íslenskum ættum sem störfuðu í Danmörku:</i>		
Asbjörn Jacobsen	AI AJACOBSEN	(1813-1879)
Jacob Arne Sivertsen		(1798-)
John Arngrimsen	ARNGRIMSEN	(1814-1878)
John Gisler (Gíslason)	JG	(1730-1777)
Jon Jonsen	JJ JJS IIS	(1750-1805)
Sivert Thorsteinsson (Sigurður Þ.)	STS	(1714-1799)

Helstu heimildir:

Félagatal FÍG, Gullsmiðatal FÍG (1991), stimplaskrá FÍG, Silfur í Þjóðminjasafni e. Þór Magnússon (Rvk. 1996) og Danske Guld og Solvsmedemærker for 1870, e. Chr. A. Boje (K.höfn 1969). **Sérstakar þakkir:** Dóra G. Jónsdóttir gullsmiður og Kristján Á. Flygering verkfræðingur.

Allar ábendingar eru vel þegnar.

erna@erna.is

Ath. [Löggildingarstofa](#) (Neytendastofa frá 1. júlí 2005???) hefur, frá 1. júlí 2002, umsjón með stimplum gullsmíða.

Upplýsingar í þessari skrá má afrita að fengnu leyfi Gull-og silfursmíðjunnar Ernu ehf.

Uppfært í ágúst 2005

[Upp](#)

Til baka